

СРБИЈА ▪ SERBIA ▪ صربيا

Српски буквар за мигранте и тражиоце азила
A Serbian primer for migrants and asylum seekers

معلومات اولية عن صربيا للمهاجرين وطالبي اللجوء

СРБИЈА

Српски буквар за мигранте и тражиоце азила

“Није срце да се има, већ је срце да се дели свима”

Мирослав Мика Антић

SERBIA

A Serbian primer for migrants and asylum seekers

“A heart is for sharing, not for saving”

Miroslav Mika Antic

صربيا

معلومات اولية عن صربيا للمهاجرين وطالبي اللجوء

” ليس وجود القلب يكمن في وجوده عضواً من اعضاء الجسم لاداء مهمته , انما القلب هوالعضو الموجود لتقاسمه
الخير مع الاخرين . ”

ميروسلاف ميكا انتيتش

Издавач:

Удружење за очување културне баштине ДАХ
Милоша Зечевића 6, Београд
Телефон: 011 241 9665
E-mail: udruzenjedah@gmail.com

За издавача:

Драгана Вујасиновић, председник удружења

Аутор и уредник пројекта:

Перо Ђурђевић

Превод:

Akademija OXFORD, Ugrinovačka - Senski trg 7, Beograd - Zemun
Preveli: na engleski jezik Nevena Milojević - na arapski jezik Khaled Abbas

Штампа:

ZemunplastPress d.o.o., Beograd - Zemun

Тираж:

2500 примерака

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Ова књига-буквар намењена је свим оним унесрећеним са Блиског истока који су приморани да беже са својих вековних огњишта од ратних страха. То су, између осталих, они млади људи који су одбили да узму учешћа у бесмисленом рату, или они беспомоћници којима је свакодневно претила директна смртна опасност. Како сваки рат са собом носи и огромну количину беде и немаштине, многи су и из тих разлога били приморани да путем очајника крену у неизвесност.

Намера нам је да кроз овај буквар свим мигрантима и тражиоцима азила који ових месеци долазе и пролазе кроз Србију, нашу земљу представимо онакву каква је она била у прошлости и каква је данас. Укратко, настојимо да све њих упознамо са нашом богатом историјом и са свим природним лепотама и другим вредностима наше домовине. Такође, желимо да свим мигрантима и тражиоцима азила, народ који живи у Србији представимо као племенит и добар народ, који је увек био спреман да разуме и помогне људима у невољи. Он је то стално кроз своју дугу историју чинио, несебично и искрено, са пуно љубави и поштовања. Управо онако како је то наш велики песник Мирослав-Мика Антић у једном свом стиху и рекао: *„Није срце да се има, већ је срце да се дели свима“*, а ми то узели за свој мото. Такође, наша је намера да свим тражиоцима азила и онима који исказују жељу да то буду, као и оним мигрантима који су на пропутовању кроз нашу земљу или су приморани да у њој презиме, што више олакшамо живот са практичним информацијама и упутствима, неопходним за њихово сналажење и за несметану комуникацију.

Приликом прављења овог буквара користили смо разну литературу: од уџбеника, стручних књига, статистичких података и извештаја државних органа и тела, до информација и података објављених на интернету. Буквар нема комерцијалну, већ хуманитарну намену и делиће се бесплатно мигрантима и тражиоцима азила из ратних подручја земаља са Блиског истока.

Овај Буквар је реализован уз подршку Комесаријата за избеглице и миграције и Швајцарске агенције за развој и сарадњу у оквиру пројекта „Подршка националној координацији реинтеграције повратника (Фаза 2)“. Циљ пројекта је унапређење свеукупног процеса управљања миграцијама, успостављање бољих услова прихвата за тражиоце азила, као и смањење ризика социјалне искључености повратника.

Ставови из ове публикације представљају ставове аутора и не морају истовремено да изражавају ставове Комесаријата за избеглице и миграције, СДЦ-а и Владе Швајцарске.

Ауторски тим

Удружења за очување културне баштине ДАХ из Београда.

У Београду, децембра 2015.године

INTRODUCTORY REMARKS

This book-Primer is intended for all those unfortunate from the Middle East who are forced to flee their ancestral homes from the horrors of war. These are, among others, those young people who refused to take part in a pointless war or those helpless which were daily threatened by a direct mortal danger. As every war brings with it an enormous amount of misery and poverty, many were, exactly for those reasons, forced to follow the path of the desperate on their way to uncertainty.

Through this primer, it is our intention to present our country, as it is today and as it was in the past, to all migrants and asylum seekers who these months come and pass through Serbia. In short, we try to acquaint all of them with our rich history and with all natural beauties and other values of our homeland. In addition, we want to present to all migrants and asylum seekers people who live in Serbia as noble and good people, who are always ready to understand and help people in need. The Serbian people constantly, throughout its long history, have helped those in needs, selflessly and sincerely, with a lot of love and respect. Just as our great poet, Mika Antic Miroslav- described in one of his verses and said, *“A heart is for sharing, not for saving,”* which we adopted as our motto. Also, it is our intention to make lives of all asylum seekers and those who express a desire to be, as well as of those migrants who are in transit through our country or were forced to spend the winter in it, easier with practical information and instructions necessary for their navigation and smooth communication.

When making the Primer, we used various literatures from textbooks, professional books, statistical data and reports of national authorities and bodies, information and data published on the Internet. The Primer has no a commercial, but humanitarian purpose and will be distributed free of charge to migrants and asylum seekers from the war zones of the Middle East countries.

This Primer is supported by the Commissariat for Refugees and Migration and the Swiss Agency for Development and Cooperation within the framework of the project “Support to the national coordination of the reintegration of returnees (Phase 2)”. The aim of the project is to improve the overall process of migration management, the establishment of better conditions for accepting asylum seekers, as well as reducing the risk of social exclusion of returnees.

The views in this publication are those of authors and do not necessarily reflect the views of that Commissariat for Refugees and Migration, SDC and the Swiss Government.

The Author Team of
Association for the Preservation of Cultural Heritage, DAH, from Belgrade.
In Belgrade, December, 2015

ملاحظات اولية

هذا الكتيب - يحتوي على معلومات اولية نقدمها الى اولئك الذين لحق بهم الاسى والظلم الاتين من الشرق الاوسط والمرغمين على الهرب من اوطانهم التي يعيشون على ارضها منذ قرون وذلك بسبب هول الحرب والدمار , من بينهم شباب في مقتبل العمر من اولئك الراضين للمشاركة في هكذا حرب بلى معنى ولا مضمون . وكذلك اولئك الذين لايملكون اية مقومات اي انهم عاجزون عن تقديم اي شيء لابل انهم مهددون يوميا وبشكل مباشر اذ ان خطر الموت يلاحقهم باستمرار. كما ان نتيجة كل الحروب هي العذاب والفقر والحاجة لهذه الاسباب اضطر الكثيرون للسير في طريق مجهول حاملين خيبة الامل ماضون الى المجهول .

هدفنا ان نقدم هذا الكتيب الذي يحتوي على معلومات اولية عن صربيا لكل المهاجرين وللباحثين عن اللجوء الاتين , خلال هذه الاشهر , في طريقهم عابرين من صربيا . اذ اننا نشرح لهم كيف كانت صربيا في الماضي , وكيف هي صربيا حاليا . باختصار نود ان نعرفهم جميعا عن تاريخنا الغني , وعن جمال الطبيعة في بلادنا وكذلك لتعريفهم بالقيم في بلادنا . نود ايضا ان نعرف كل المهاجرين وطالبي اللجوء بالشعب الذي يعيش في صربيا , نقدم هذا الشعب ونعرف به شعبا " كريما " و"خلوفا" , والذي كان دائما على استعداد لتفهم الاخرين في محتهم وتقديم المساعدة لهم .

هذا الشعب عبر تاريخه الطويل قدم بصدق ودون انانية وبحب وعطف واحترام المساعدة

وذلك كما قال الكاتب الصربي الكبير ميروسلاف ميكا انتيتش في احدى قصائده :

" ليس وجود القلب يكمن في وجوده عضوا" من اعضاء الجسم لاداء مهمته , انما القلب هو العضو الموجود لتقاسمه الخير مع الاخرين . "

وبيت الشعر هذا هو ما اسوحناه شعارا " لعملنا ونشاطنا . كذلك فاننا نرغب في تقديم المساعدة والتسهيلات بقدر الامكان لكل طالبي اللجوء وللراغبين في اللجوء لاحقا" , وللمهاجرين العابرون عن طريق صربيا , ولاولئك المضطرين لقضاء فصل الشتاء في صربيا , نقدم لهم المساعدة والمعلومات العملية والتوجيهات الضرورية , وذلك لتدبير امورهم ولتسهيل امكانيات التواصل مع الاخرين وتحصيل المعلومات اللازمة .

اثناء اعداد هذا الكتيب للمعلومات الاولية استفدنا من المعلومات العديدة كمراجع منها المؤلفات التخصصية , المعطيات الاحصائية , التقارير الصادرة عن المؤسسات الحكومية استفدنا ايضا من المعلومات والمعطيات المعلنة من خلال البريد الالكتروني , الانترنت ,

ليس القصد من اصدار هذا الكتيب اي نوايا تجارية , لابل انه من منطلق انساني وسوف يوزع مجانا على المهاجرين وطالبي اللجوء , الخارجون من مناطق ويلات الحروب في الشرق الاوسط .

ختاما" نود ان نقول ان هذا الكتيب جاء نتيجة لنداء معلن من لجنة شؤون اللاجئين والهجرة في صربيا والمختصة بتمويل مشروع مهم لصالح الباحثين عن امكانية اللجوء , وذلك بتاريخ : 15 . 0 . 2015 , تمت الموافقة على هذا المشروع بعد دراسته وتقييمه ماديا" . بناء على ذلك بتاريخ 26 . 11 . 2015 تم التعاقد والاتفاق مع اللجنة لاعاداه .

المؤلفون - فريق العمل - رابطة المحافظة على الارث الثقافي د. أ. اكس. - بلغراد

في : بلغراد , ديسمبر 2015

Република Србија се налази на Балканском полуострву, региону југоисточне Европе (око 75% територије) и у Панонској низији — региону средње Европе (око 25% територије). Убраја се и у медитеранске земље. Њена укупна површина износи 88.361 квадратни километар.

The Republic of Serbia is situated in the Balkan Peninsula, the region of Southeast Europe (about 75% of the territory) and in the Pannonian Plain - the region of Central Europe (about 25% of the territory). It is also one of the Mediterranean countries. It covers the total area of 88,361 square kilometers.

تقع جمهورية صربيا في شبه جزيرة البلقان . منطقة جنوب شرق اوروبا (حوالي 75 % من المساحة) وفي سهل بانونيا - منطقة وسط اوروبا (حوالي 52 %) كما انها تعد جزا" من بلدان البحر المتوسط , مساحتها الاجمالية تبلغ 88.361 مترا" مربعا" .

Највећи део територије Србије заузимају планине. Оне се протежу од Панонског побрђа на северу, до црногорске, албанске и македонске границе на југу и од босанско-херцеговачке до бугарске границе.

Панонска низија заузима Војводину, северни, равничарски део Србије и уски појас јужно од реке Дунава и Саве.

Mountains occupy the largest area of the territory of Serbia. They stretch from the Pannonian hills in the north to the Montenegrin, Albanian and Macedonian border in the south and from the border of Bosnia and Herzegovina to the Bulgarian border.

Панорама Војводине

منظر عام لفويفودينا

The Pannonian Plane occupies Vojvodina, the northern, lowland part of Serbia and the narrow area south from the rivers Danube and Sava.

الجزء الاكبر من حدود صربيا جبلي التضاريس , اذ ان سلاسل الجبال تمتد من تلال بانونيا في الشمال وحتى الحدود الماكيديونية في الجنوب ومن حدود البوسنة والهرسك وحتى الحدود مع بلغاريا .

سهول بانونيا تغطي منطقة فويفودينا , , الجزء السهلي شمالا“ يشكل ايضا“ جزءا“ من صربيا والحزام الممتد جمئوبا“ من نهري الدانوب والسافا .

Већи део Србије припада сливу реке Дунава (81.646 km² тј. 92,4 %), који протиче кроз северну Србију дужином од 588 километара. Поред Дунава, пловне су још реке: Сава (206 km), Тиса (168 km) и Бегај (75 km), а делимично су пловне Велика Морава (3 km од 185 km) и Тамиш (3 km од 118 km).

Most part of Serbia belongs to the basin of the Danube river (81 646 km² ie. 92.4%), which flows through northern Serbia with its length of 588 kilometers. Besides the Danube, navigable rivers are also Sava (206 km), Tisa (168 km) and Bega (75 km) and partially navigable Velika Morava (3 km out of 185 km) and Tamis (3 km out of 118 km).

Река Морава

نهر مورافا

الجزء الاكبر من صربيا يحاذي نهر الدانوب (81.646 كم2 اي مايمثل 92,4 %) والذي يجري عبر صربيا الشمالية بطول يبلغ 588 كيلومترا“ , اضافة لنهر الدانوب هناك نهر السافا (206 كم) نهر تيسا (168 كم) ونهر بيغي (75 كم) وكذلك جزءا“ من نهر فيليكا مورافا (3 كم من 185 كم) وجزء من نهر تاميش (3 كم من 118 كم)

Србија је окружена топлим морима (Јадранским, Егејским и Црним) док се на северу наслања на европски континент. Може се рећи да у Србији влада континентална клима на северу, умереноконтинентална на југу, и планинска клима на високим планинама.

Пејсаж Србије-Увац

منظر , صربيا – اوفاتس

Serbia is surrounded by warm seas (Adriatic, Aegean and Black) while in the north it leans on the European continent. It can be said that Serbia has a continental climate in the north, temperate continental climate in the south, and the mountainous climate in the high mountains.

صربيا محاطة ببحار دافئة (بحر الادرياتيک , بحر ايجہ , البحر الاسود) اما من ناحية الشمال فانها تتكئ على القارة الاوروية . من الممكن القول ان المناخ في صربيا مناخ قاري في الشمال ومناخ قاري هادئ في الجنوب , ومناخ جبلي على اعالي الجبال .

Шумски пејсаж

منظر للغابة

На територији Србије налазе се две зоне вегетације Већи део површине припада зони широколисних и мешовитих шума умерених предела, док предели изнад горње шумске границе припадају зони тундри.

In Serbia there are two vegetation zones. Much of the area belongs to the zone of broadleaf and mixed forests of temperate regions, while landscapes above the upper forest border belong to the tundra zone.

داخل حدود صربيا يوجد منطقتين مغطاة بالغابات والنباتات الخضراء,القسم الاكبر منها في منطقة غابات من الاشجار المورقة , غابات للاشجار المختلفة في الاقاليم ذات المناخ المعتدل .

في حين ان الاقاليم خلف هذه الغابات هي عبارة عن مناطق مستنقعات مفروشة بالنباتات الصغيرة

Фауна Србије је доста разноврсна. Велики број животињских врста које су регистроване на територији Европе присутно је и у Србији,чак 43,3%. Подаци кажу да се у водама и око њих налази 110 врста риба и 20 врста водоземаца. На територији Србије живи најмање 45 врста гмизаваца, око 260 врста птица и 94 врсте сисара.

Шумске животиње

حيوانات من الغابة

Fauna of Serbia is quite diverse. A large number of animal species that are registered on the territory of Europe is also present in Serbia, even 43.3%. Reports show that there are 110 species of fish and 20 species of amphibians in the waters and around them. The territory of Serbia is inhabited by at least 45 species of reptiles, about 260 species of birds and 94 species of mammals.

من ناحية التواجد لانواع مختلفة من الحيوانات في صربيا هناك اعداد كبيرة ومختلفة من انواع الحيوانات المسجلة رسميا" في منطقة اوروبا , داخل صربيا مودود منها 43,3% . المعطيات الرسمية تؤكد وجود حوالي 110 نوع من الاسماك في المياه داخل صربيا لاضافة ل 20 نوعا" من البرمائيات .

داخل صربيا يعيش 45 نوعا" على الاقل من الزواحف , حوالي 260 نوعل" من الطيور و 94 نوعا" من الحيوانات الثديية . (الثدييات).

У Србији је издвојено и законом заштићено око 75 резервата природе. Значајан део њих односи се и на научно-истраживачке.

About 75 nature reserves are singled out and legally protected in Serbia. A significant part of them refer to scientific –research reserves.

في صربيا يوجد حوالي 57 محمية طبيعية مجهزة ومصانة بالقوانين الخاصة بالحفاظ عليها , العدد الاكبر منها مخصص للبحوث العلمية .

Резерват Обедска бара

احتياطي akseboO بارا

Званично, назив Србија се први пут помиње код Грка средином 10. века, и то најпре као **Σερβλία** (Сервлија, Серблија), а затим и **Σερβια** (Сервија, Сербија), што значи земља Срба. У истом веку, арапски путописац Масуди ову земљу назива **Сарабин**, а њене становнике **Сараби**. Срби су своју земљу називали **Српске земље**.

Officially, the name of Serbia was first mentioned by the Greeks in the 10th century, first as **Σερβλία** (Servlija, Serblija), and then **Σερβια** (Servia, Serbija), which means the land of Serbs. In the same century, an Arab traveler, Masudi, gave the name **Sarabin** to this land and **Sarabi** to its inhabitants. Serbs named their country **Serbian countries**.

رسمياً، اسم صربيا ورد وذكر للمرة الاولى عند الاغريق في وسط القرن العاشر بداية على شكل (سربليا), بعد ذلك (صربيا) وهذا الاسم يعني تفسيراً "ارض الصرب".في نفس القرن الكاتب العربي الرحال مسعودي اطلق على هذه البلاد اسم سرابين واطلق على سكانها اسم صرايبي ,الصرب انفسهم اطلقوا على بلادهم اسم الارض الصربية .

Стефан Немања

حيوانات من الغابة

Србија у 14. веку

Србија в 14. القرن

Цар Душан

تسار دوشان

Средином 9. века, формира се јако држава Србија. Током овог периода Срби су примили хришћанство и почела је да се развија писменост међу њима, што ће довести до стварања српскословенског језика.

In the middle of the 9th century the strong state of Serbia was formed. During that period the Serbs converted to Christianity and literacy started to spread among them, which would lead to the creation of the Old Church Slavic language.

في منتصف القرن التاسع تم تكوين دولة قوية اسمها صربيا , خلال هذه الفترة اعتنق الصرب الدين المسيحي وبدأتطوير التعليم في هذه الدولة ومحو الامية بين السكان , مما ادى لايجاد وتنظيم اللغة الصربية .

Године 1217, Србија постаје независна краљевина, а 1346. достиже врхунац моћи као царство Стефана Душана, који се прогласио за „Цара Срба и Грка“.

Турци Османлије су поразили српско племство 1389. у бици на Косову пољу. Коначно су загосподарили Србијом 1459. године, за време владавине султана Мехмеда II.

In 1217, Serbia became an independent kingdom, and in 1346 it reached the pinnacle of power as an empire of Stefan Dusan, who proclaimed himself “Emperor of the Serbs and Greeks.”

Ottoman Turks defeated the Serbian nobility in 1389 in the Battle of Kosovo Polje. They finally took control of Serbia in 1459, during the reign of Sultan Mehmed II.

في عام 1217 , اصبحت صربيا مملكة مستقلة , وفي عام 1346 وصلت قمة القوة تحت اسم امبراطورية ستيفان دوشان والذي اعلن نفسه امبراطورا“ على الصرب واليونانيين .

الأتراك العثمانيون انتصروا على الطبقة الحاكمة في عام 1389 في معركة كوسوفو بوليه .
وحكموا صربيا نهائيا“ وبالمطلق عام 1459 , وذلك خلال حكم السلطان محمد الثاني .

Од краја 17. века, у северним деловима данашње Србије османску ће власт заменити хабзбуршка. Она ће се до 1739. проширити и на друге делове територије данашње Србије.

From the end of the 17th century, in the northern parts of modern Serbia, Ottoman power would be replaced by Habsburg's power. It would extend until 1739 to other parts of the territory of today's Serbia.

, اعتبارا“ من نهاية القرن 17 , في الاجزاء الشمالية من صربيا الحالية تغير الحكم العثماني وتسلمه حكم هازبورشكا , والتي توسع حكمها حتى عام 1739 ليضم اليه اجزاء اخرى من الحدود التي تتضمنها صربيا الحالية .

Србија је своју борбу за независност почела током Српске револуције, а та борба је трајала неколико десетлећа.

Serbia began its struggle for independence during the Serbian revolution and this struggle lasted several decades.

بدأت صربيا معركتها من اجل الاستقلال خلال الثورة الصربية , واستمرت هذه المعركة لعشرات السنين .

Мехмед—паша Соколовић,
велики везир

محمد - باشا سوكولوفيتش , الوزير الكبير

Иво Андрић, Гуприја на Дрини

يفو اندريتش , جسر على نهر درينا

Ђорђе Петровић-Карађорђе

دجوردجه بيتروفيتش - كارادجوردجيفيتش

Последње османске трупе 1867. године напустиле су Србију, а српски кнез Михаило добија кључеве већих српских градова. Србија постаје независна. Коначно на Берлинском конгресу Србија је 13. јула 1878. добила међународно признање.

The last Ottoman troops left Serbia in 1867, and Serbian Prince Mihailo received the keys to major Serbian cities. Serbia became independent. Finally at the Congress of Berlin on July 13, 1878, Serbia received international recognition.

آخر الفرق العسكرية العثمانية تركت صربيا علم 1867 , اما الامير الصربي ميخايло تسلم مفاتيح المدن الصربية الكبرى , اصبحت صربيا مستقلة .

اخيرا“ في مؤتمر برلين بتاريخ : 13 . يوليو . 1878 حصلت صربيا على اعتراف دولي باستقلالها

Делови територије Србије били су под влашћу Хабзбуршке монархије од 1687. до 1918. године. Хабзбуршка контрола над овим подручјима почела је њиховом победом над Османлијама у Великом турском рату, а завршила се њеним поразом у Првом светском рату.

Parts of the territory of Serbia were under the rule of the Habsburg monarchy from 1687 to 1918. Habsburg control of these areas started with its victory over the Ottoman Turks in the Great Turkish War, and ended with its defeat in the First World War.

اجزاء من الاراضي الصربية كانت تحت حكم وسلطة هابزبورك , من عام 1687 وحتى 1918 , سيطرة هابزبورك على هذه المناطق بدأت اثر انتصارها على العثمانيين في الحرب التركية الكبرى وانتهت في انكسارهم وخسارتهم في الحرب العالمية الاولى .

Краљевина Србија обухвата период од 1882. до 1918. године. Развој Србије је био обележен општим напретком у економији, култури и уметности. Томе је допринела државна политика, која је слала младе људе на школовање у европске метрополе.

The Kingdom of Serbia covers the period from 1882 to 1918. The development of Serbia was characterized by general progress in economy, culture and art. The state policy contributed to the development, because it sent young people to be educated to the European metropolis.

مملكة صربيا كانت خلال الفترة من عام 1882 وحتى 1918. تطور صربيا كان واضحا" بتقدم الاقتصاد , الثقافة , والفن بشكل عام . كان ذلك نتيجة لسياسة الدولة , اذ انها ارسلت الشباب والشابات للتعليم والدراسة في العواصم الاوروبية .

Милош Обреновић

ميلوش اوبرينوفيتش

Краљ Петар I Карађорђевић

المملك بيتار كارادجورديفيتش الاول في الاول من شهر ديسمبر عام 1918 اسست مملكة الصرب , الكروات والسلوفيين .

У Другом светском рату, делови Србије су били под окупацијом нацистичке Немачке и њених савезника Италије, Бугарске, Мађарске,

Устанак против окупатора избио је у лето 1941. Током окупације постојала су два супротстављена покрета: Народноослободилачка војска Југославије и Југословенска војска у отаџбини.

Током Другог светског рата забележена су велика страдања српског народа. Процењује се да је страдало преко милион и по припадника свих народа, међу којима је највише било Срба.

In World War II, parts of Serbia were occupied by Nazi Germany and its allies Italy, Bulgaria, Hungary.

Идеја о стварању заједничке државе свих јужнословенских народа развијала се кроз XIX и почетак XX века. После Берлинског конгреса ојачана је нада за уједињењем. Првог децембра 1918. године основана је Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца.

The idea of creating a common state of all South Slavic peoples was developing during the nineteenth and early twentieth century. After the Berlin Congress, the hope for the unity strengthened. On December 1918, the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes was established.

فكرة تأسيس دولة مشتركة موحدة لكل شعوب جنوب سلوفينيا انتشرت وتطورت خلال القرن التاسع عشر وبداية القرن العشرين , بعد مؤتمر برلين ازداد الامل والتطلع للوحدة .

The uprising against the occupiers broke out in the summer of 1941. During the occupation there were two opposing movements: the National Liberation Army of Yugoslavia and the Yugoslav army in the Homeland.

During World War II tremendous suffering of the Serbian people was recorded. It has been estimated that over a million and a half members of all nations, most of whom were Serbs, were killed during the war.

خلال الحرب العالمية الثانية , كانت اجزاء من صربيا محتلة من قبل المانيا النازية وحلفائها اليطاليين , البلغار والمجريين.

الانتفاضة ضد المستعمر انطلقت في صيف عام 1941 . خلال فترة الاحتلال كان هناك حركتين متنافستين ضد بعضهم بعضاً , : جيش التحرير الشعبي اليوغسلافي , والجيش اليوغسلافي في الوطن .
خلال الحرب العالمية الثانية سجل العديد من الفظائع والعداب والمعاناة ضد الشعب الصربي .
يقدر عدد الضحايا باكثر من مليون ونصف مليون ضحية من مختلف الشعوب التي ذكرت , كان العدد الاكبر من الشعب الصربي .

Непосредно после рата, 1945, као наследница Краљевине Југославије, формирана је држава под именом Демократска Федеративна Југославија која је била под новом влашћу комунистичког режима на челу са Јосипом Брозом Титом. После распада Југославије, од 5. јуна 2006. године Република Србија делује као независна и суверена држава.

Immediately after the war, in 1945, as a successor of the Kingdom of Yugoslavia, the state under the name of Democratic Federal Yugoslavia was formed, and it was under the rule of the new communist regime led by Josip Broz Tito. After the breakup of Yugoslavia, on 5 June, 2006, the Republic of Serbia acted as an independent and sovereign state

Јосип Броз Тито

يوسيب بروز تيتو

بعد الحرب مباشرة , عام 1945 كورثة لملكة يوغسلافيا شكلت دولة تحمل اسم : يوغسلافيا الاتحادية الديمقراطية وكانت تحت حكم النظام الشيوعي الجديد وعلى راس هذا الحكم جوزيف بروز تيتو . بعد انهيار يوغسلافيا وتفككها , منذ 5 . يونيو 2006 جمهورية صربيا اصبحت مستقلة ودولة ذات سيادة .

Република Србија је држава српског народа и свих грађана који у њој живе, заснована на владавини права и социјалној правди, начелима грађанске демократије, људским и мањинским правима и слободама и припадности европским принципима и вредностима.

The Republic of Serbia is the state of Serbian people and all citizens who live in it, based on the rule of the law and social justice, principles of civil democracy, human and minority rights and freedoms and commitment to European principles and values.

جمهورية صربيا , دولة الشعب الصربي وكذلك دولة كل المواطنين المقيمين بها , مؤسسة على حكم القانون والعدالة الاجتماعية , وعلى اساس الديمقراطية المدنية , وكذلك على اساس حقوق الانسان والاقليات وحررياتهم , وعلى اساس المبادئ والقيم الاوروبية .

Република Србија је чланица више међународних организација: Организације уједињених нација (ОУН), Организације за европску безбедност и сарад (ОЕБС), Пакта за стабилност југоисточне Европе, Савета Европе (СЕ), НАТО програма Партнерство за мир, Међународне организације за миграције, Црвеног крста.

The Republic of Serbia is a member of several international organizations: the United Nations (UN), the Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE), Stability Pact for South Eastern Europe, the Council of Europe (CoE), the NATO program Partnership for Peace, the International Organization for Migration, the Red Cross.

جمهورية صربيا عضو في العديد من المنظمات الدولية : منظمة الامم المتحدة , منظمة الامن والتعاون الاوروي .
حلف الاستقرار لمنطقة جنوب شرق اوروبا , المجلس الاوروي , عضو
في برنامج الشراكة من اجل السلام التابع للناتو , عضو في المنظمات الدولية للهجرة , عضو في الصليب الاحمر .

Према попису из 2011. године, који није спроведен на територији Косова и Метохије, а није обухватио ни Албанце са југа Србије који су га бојкотовали, број становника Србије без Косова и Метохије износио је 7.186.862. На Косову су, без северног дела, 2011. живела 1.733.872 становника.

Стопа рађања је 1,78 деце у просеку по свакој жени. Просечна дужина живота становника Србије је 75,3 године (мушкарци 71,25; жене 77,1).Процент писменог становништва је 97,8%. (мушкарци 98,9%, жене 94,1%).

According to the 2011 population census, which was conducted on the territory of Kosovo and Metohija, and did not included the Albanians from southern Serbia who boycotted it, the population of Serbia without Kosovo and Metohija amounted to 7,186,862. In Kosovo in 2011, excluding the northern part, lived 1,733,872 inhabitants.

The average birth rate is 1.78 children per woman. The average life expectancy of the population of Serbia is 75.3 years (men 71.25; women 77.1) .The percentage of literate population was 97.8%. (men 98.9%, women 94.1%).

بناء على التعداد السكاني عام 2011 , الذي لم يتم في منطقة كوسوفو وميتوخيا كما انه لم يتضمن الالبان الموجودين في جنوب صربيا اذ انهم قاطعوا التعداد . ان تعداد سكان صربيا باستثناء كوسوفو وميتوخيا بلغ : 7 . 186 . 862 في كوسوفو,عدا الجزء الشمالي , عام 2011 يقيم 1 . 733 . 872 .

نسبة الولادات تبلغ بمعدل 1,78 طفلا“ لكل امرأة , متوسط عمر سكان صربيا : 75,3 سنة (الذكور 71,25 ,النساء 77,1) ,النسبة المثوية للسكان اللذين يجيدون القراءة والكتابة 97,8 % (الذكور 98,9 % الاناث 94,1 %) .

Срби чине већину од 83,32% становништва. Следе Мађари 3,53%, Роми 2,05%, Бошњаци 2,02%, Хрвати 0,80%, Словаци 0,73%, Црногорци 0,54%, Власи 0,49%, Румуни 0,41%, затим Југословени, Македонци, Муслимани, Бугари, Буњевци, Русини, Украјинци, Словенци, Горанци, Немци, Руси, Чеси, Турци и други.

The Serbs make up the majority of 83.32% of the population. Followed by the Hungarians 3.53%, the Romani 2.05%, The Bosniaks 2.02%, the Croats 0.80%, the Slovaks 0.73%, the Montenegrins 0.54%, the Vlachs 0.49%, the Romanians 0.41%, then the Yugoslavs, Macedonians, Muslims, Bulgarians, Bunjevci, Ukrainians, Slovenes, Gorani, Germans, Russians, Czechs, Turks and others.

عدد الصرب الاكثريّة , يبلغ عددهم 83,32 من العدد الاجمالي للسكان .

بعد هذا العدد المجريون , يبلغ تعدادهم 3,53 % , تعداد الجعر 2,05 % , البشناق 2,02 % , الكروات 0,80 , السلوفاك 0,73 % , ابناء الجبل الاسود 0,54 الفلاخ 0,49 % الرومانيون 0,41 % بعد ذلك تأتي الجنسيات : اليوغسلاف , المقدونيون , المسلمون , البلغار , البونيفتسي , الروسي , اوكرانيون , سلوفينيون , غوراتسي , الالمان , الروس , التشيك , الاتراك , وغيرهم .

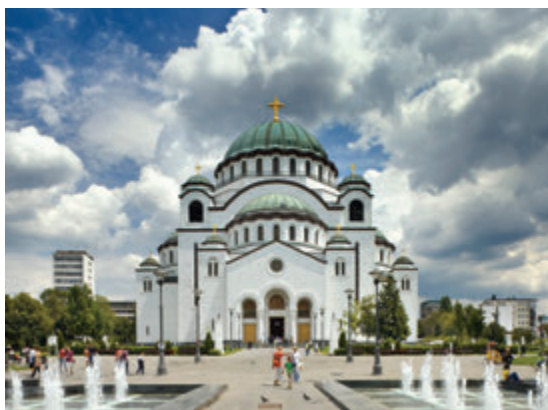
Службени језик је српски, писан ћириличним писмом. На подручју АП Војводине и АП Косова и Метохије у складу са Уставом, поред српског, користе се и језици националних мањина: мађарски, словачки, хрватски, румунски, русински и албански.

The official language is Serbian, written in Cyrillic script. In the territories of AP Vojvodina and AP Kosovo and Metohija, in accordance with the Constitution, in addition to the Serbian language are also used languages of ethnic minorities: Hungarian, Slovak, Croatian, Romanian, Ruthenian, and Albanian.

اللغة الرسمية , اللغة الصربية والمتابة بالاحرف السيرالية ” التشريليتسية ” , في كل من منطقة فويفودينا المستقلة ومنطقة كوسوفو ومتوخيا المستقلة , وفقاً “ للدستور , تستعملان الى جانب اللغة الصربية , لغات الاقليات المجرية , السلوفاكية , الكرواتية , الرومانية , الروسيانية والالبانية .

Највећи број верника у Србији је православне вере (84,59%). За њима следе католици (4,97%), муслимани (3,1%), који су великом већином сунити, и протестанти (0,99 %). Становништво чини и 1,11% атеиста.

Грађанима је дозвољено да прослављају верске празнике, као и одређен број нерадних дана за најзначајније празнике за сваку вероисповест (први дан Божића, Ускрс, крсне славе, Рамазанског и Курбанског бајрама и Јом кипура).

Храм Св.Саве у Београду

معبد القديس سافا في بلغراد

Бајракли џамија у Београду
جامع البيرق في بلغراد

Orthodox Christians (84.59%) represent the largest percentage of believers in Serbia. They are followed by Catholics (4.97%), Muslims (3.1%), who are mostly Sunni, and Protestants (0.99%). The population also includes 1.11% of atheists.

Citizens are allowed to celebrate religious holidays, as well to have a number of non-working days for the most important holidays for each religion (the first day of Christmas, Easter, family's patron saint, Ramadan and Eid al-Adha, and Yom Kippur).

القسم الاكبر من معتنقي الاديان في صربيا هم : معتنقي الارثوذكسية (84.59 %) بعد ذلك معتنقي الكاثوليكية (4,97 %) , معتنقي الدين الاسلامي (3,1 %) , اغلبهم من السنة , ومعتنقي البروستانتية (0,99 %) , كما يوجد في المجتمع نسبة 1,11 % الغير منتمون لاي من الملل او العقائد والاديان .

يسمح لكل المواطنين الاحتفال باعيادهم الدينية , كما يسمح لهم بعطل دينية خلال اعيادهم المعروفة لكل من هذه الاديان (اليوم الاول لاعياد الميلاد , عيد راس السنة , عيد الفصح , عيد الفطر , عيد الاضحى , وكذلك عيد الغفران) .

Србија се налази на површини од укупно 8.840.000 хектара. Површина пољопривредног земљишта обухвата 5.734.000 хектара (0,56 ha по становнику), а на око 4.867.000 хектара те површине простире се обрадиво земљиште (0,46 ha по становнику). Око 70% укупне територије Србије чини пољопривредно земљиште, док је 30% под шумама. Највећи ратарски крај је Војводина.

Serbia is located on a total area of 8,840,000 hectares. The area of agricultural land covers 5,734,000 hectares (0.56 ha per capita) out of which 4,867,000 hectares present arable land (0.46 ha per capita). About 70% of Serbia's territory is agricultural land, while 30% is woodland. Vojvodina presents area with most agricultural land.

تقع صربيا على مساحة تبلغ : 8.840.000 هكتار , المساحة الزراعية منها 5.734.000 هكتار

(اي بنسبة 0,56 امتار لكل مواطن) وحوالي 4.867.000 هكتار من هذه المساحة ارض صالحة للزراعة (نسبة : 0,46 هكتار لكل مواطن) ان حوالي 70 % من حدود صربيا هي ارض زراعية, في حين 30 % منها غابات , القسم الزراعي الاكبر في منطقة فويفودينا .

Србија има развијен друмски, железнички, ваздушни и водни саобраћај.

Путна мрежа Србије има 40.845 километара, од тога су око 5.500 километара путеви првог реда. Железнице Србије обављају главну делатност промета роба и путника. Укупна дужина железничке мреже у Србији је 3.619 km. Аеродроми за међуна-

родни путнички саобраћај у Србији су аеродроми: у Београду, у Нишу, у Приштини и аеродром у Краљеву.

Кроз Србију тече река Дунав, који повезује средњу Европу са Црним морем. Поред Дунава, пловне реке су: Сава, Велика Морава и Тиса, као и канал Дунав-Тиса-Дунав.

Air Srbija-Avio kompanija

الخطوط الجوية الصربية

Serbia has developed road, rail, air and water traffic.

Serbian road network is long 40,845 kilometers, of which about 5,500 kilometers are roads of the first class. Serbian Railways carry the main business of goods and passenger transportation. The total length of railway network in Serbia is 3,619 km. Airports for international passenger traffic in Serbia are the airports in Belgrade, Nis, Pristina and the airport in Kraljevo.

The Danube flows through Serbia, which connects Central Europe with the Black Sea. In addition to the Danube, navigable rivers are the Sava, Velika Morava and Tisa as well as the channel Danube-Tisa-Danube.

Река Дунав код Лепенског вира

نهر الدانوب قرب
ليبينسكي فير

في صربيا طرق برية متطورة , موصلات سكة حديدية , وخطوط جوية .

شبكة الطرق الصربية تبلغ : 40.845 كيلومتر منها حوالي : 5.500 كيلومتر طرق من الدرجة الاولى,الخطوط الحديدية الصربية تتحمل الجزء الاكبر من تقديم الخدمات وتقوم بالانشطة الرئيسية لنقل البضائع والمسافرين , الطول الاجمالي لشبكة الخطوط الحديدية في صربيا يبلغ : 3.619 كم.

المطارات العالمية لمواصلات السفر الخارجي في صربيا هي : المطارات في كل من : بلغراد , نيش بريشتينا , ومطار كرايفو .

عبر صربيا يجري نهر الدانوب , والذي يصل اوروبا الوسطى مع البحر الاسود , الى جانب الدانوب هناك انهر اخرى : نهر السافا , نهر فيليكا رييكا , ونهر تيسا اضافة لقناة دوناف - تيسا - دوناف.

На територији Србије постоје остаци културне заоставштине још из праисторије. Најпознатија неолитска култура на тлу Србије је култура Лепенског Вира. У Србији су се налазили раскошни царски градови и палате у доба позног Римског царства и ране Византије, чији се остаци могу видети у Сирмијуму, Гамзиграду и Царичином граду (Justiniana Prima).

Детаљ из Лепенског вира

منار من ليبينسكي فير

Гамзиград-Ромулијана

Гамзиград - روموليانا

In the territory of Serbia there are remains of cultural legacy back from prehistoric times. The most famous Neolithic culture in the territory of Serbia is the culture of Lepenski Vir. In Serbia, there were luxurious imperial cities and palaces in the time of the late Roman Empire and early Byzantine Empire, whose ruins can be seen in Sirmium, Gamzigrad and Caricin Grad (Justiniana Prima).

داخل اراضي جمهورية صربيا يوجد مخلفات ثقافية من حقبة ما قبل التاريخ , الاكثر شهرة منها ثقافة نيوليستيكا وعلى الارض الصربية

ايضا" ثقافة ليبينسكي فير . في صربيا توجد مدن امبراطورية من ناحية الفخامة وبها العديد من القصور الفاخرة من عهد الامبراطورية الرومانية الاخيرة وكذلك من العهد البيزنطي القديم , ممكن مشاهدة بقايا الماضي هذه في كل من سيرميوم , غامزигراد , تساريتشين غراد (جوستييانا برما) .

Српски средњовековни споменици који су се очували до данас углавном су цркве и манастири. Већина ових споменика има фрескама украшене зидове. Најоригиналнији споменик српске средњовековне уметности је манастир Студеница (око 1190). Овај манастир је био модел за касније манастире: Милешева, Сопоћани и Високи Дечани. Најпознатија српска средњовековна фреска је приказ „Мироноснице на гробу“ (или Бели анђео) из манастира Милешева.

Serbian medieval monuments that have been preserved until today are mainly churches and monasteries. Walls of most of these monuments are adorned by frescoes. The most original monument of Serbian medieval art is the Studenica Monastery (circa 1190). This monastery was a model for later monasteries Mileseva, Sopocani and Visoki Decani. The most famous Serbian medieval fresco presents "The Myrrhbearers on Christ's Tomb" (or White Angel) from the Monastery Mileseva.

Грачаница

غرأتشانيتسا

الاثار الصربية من العصور الوسطى والتي بقيت محفوظة حتى اليوم بشكل رئيسي هي الكنائس والاديرة . اغلب جدران هذه التماثيل والاثار مرصعة ومزينة بالصور والرسوم الجدارية .

الاثار التي تبين الفن الصربي حسب اصوله واصلته في العصور الوسطى هي في دير ستودينيتسا (حوالي عا1190) , هذا الدير اصح مؤخرًا" المثل الذي يقتدى به للتطبيق بالنسبة لدير ميليشيفا ودير سوبوتشاني , ودير فيسوكي ديتشاني .

الصورة الجدارية الصربية الأكثر شهرة من العصور الوسطى ” ميرووسنيتسا ” على القبر , او (الملك الابيض) من دير ميلاشيفا .

Почетак српске писмености везује се за активност браће Ђирила и Методија на Балкану. Постоје споменици ране српске писмености из 11. века, писани глагољицом.

Вук Караџић

فوك كاراجيتش

Већ у 12. веку, појављују се текстови писани ћирилицом. Из ове епохе је најстарија ћирилична књига српске редакције, јеванђеље захумског кнеза Мирослава. **Мирослављево јеванђеље** је и најстарија и најлепше илустрована српска књига средњег века.

У доба националног препорода, током прве половине 19. века, Вук Стефановић Караџић је реформисао српски језик и правопис. Тиме је ударен темељ српској књижевности новијег времена.

The start of Serbian literacy is related to the activity of the brothers Cyril and Methodius in the Balkans. There are monuments of early Serbian literacy from the 11th century, written in Glagolitic script. Already in the 12th century, there appeared texts written in Cyrillic script. The oldest Serbian Cyrillic book from

this epoch is the gospel by Miroslav, prince of Zahumlje. **Miroslav's Gospel** is the oldest and most beautifully illustrated book of Serbian Middle Ages.

In an era of national revival during the first half of the 19th century, Vuk Stefanovic Karadzic reformed Serbian language and spelling. This is the foundation of Serbian literature of recent time.

بدايات تعلم القراءة والكتابة في صربيا داء من خلال انشطة الاخوين تشيرلا وميتوديا في منطقة البلقان . هناك اثار قديمة تدل على وجود كتابات صربية من القرن 11 .

ظهرت كتابات ابجدية سلفية قديمة منذ القرن 12 من خلال نص مكتوب بالاحرف السيريلية

ا قدم كتاب مخطوط بالاحرف السيريلية في ذلك العصر هو كتاب لادارة النشر الصربية يفاندجيليه

للامير الزاخومي ميروسلاف : يفاندجيليه ميروسلاف , وانها اقدم واجمل الكتب الصربية المصورة في العصور الوسطى .

في عصر الانبعاث الوطني , خلال النصف الاول من القرن 19 , فوك ستيفانوفيتش كارادجيتش اعاد تنظيم اللغة الصربية وجدد قواعد الكتابة . بهذا وضع الاساس المتين للادب الصربي الحديث .

Србија има дугу традицију фолклора и народне музике. Игра групе плесача, под именом коло, је најомиљенији вид фолклора у Србији. Поред овога у Србији је развијена и популарна и: уметничка музика, поп, рок и забавна музика.

Serbia has a long tradition of folklore and folk music. Dance of group of dancers called “kolo” is the most popular form of folklore in Serbia. In addition, art music, pop, rock and pop music are also developed and popular in Serbia.

في صربيا تقاليد قديمة وعريقة للباس الشعبي وللموسيقى الشعبية . رقص الفرقة الشعبية , التي تحمل اسم : كولو هي المحببة جدا“ في صربيا . اضافة لذلك في صربيا الموسيقى الحديثة ايضا“ متطورة . , الموسيقى الفنية الحديثة , بوب , روك , الموسيقى الحديثة والشعبية .

Савремено српско позориште је основао у Крагујевцу 1835. године. Значајни српски писци позоришних комада били су Јован Стерија Поповић у 19, и Бранислав Нушић у 20 веку. У Београду се од 1967. године одржава међународни фестивал савременог театра БИТЕФ.

Српска филмска уметност је једна од водећих кинематографија источне Европе. Најпознатији наш филмски редитељ је Емир Кустурица, добитник две Златне палме у Кану.

Modern Serbian theater was founded in Kragujevac in 1835. Significant Serbian playwrights were Jovan Sterija Popovic in 19th century and Branislav Nusic in 20th century. An international festival of contemporary theater, BITEF, has been held in Belgrade since 1967.

Serbian cinema is one of the leading cinematography of Eastern Europe. Our most famous director is Emir Kusturica, who won two Golden Palms in Cannes.

اسس المسرح الصربي الحديث في مدينة كراغويفاتس عام 1835, الكتاب المسرحيين الصرب هم يوفان ستيريا بوبوفيتش في القرن التاسع عشر وبرانسلاف نيشيتش في القرن العشرين , في مدينة بلغراد منذ عام 1967 ينظم المهرجان العالمي للمسرح الحديث (بيتيف) .

الفن الصربي السينمائي له دور شهير في صناعة السينما باوروبا الشرقية . لدينا المخرج السينمائي الأكثر شهرة أمير كوستوريكا, الفائز من اثنين السعفة الذهبية في مهرجان كان.

Емир Кустурица у Андрић граду

أمير كوستوريكا أندريتش في المدينة

Пећка патријаршија

بطرياركية بيتش

World Heritage has put seven locations in Serbia under its protection: in 1979, city Stari Ras, monastery Sopoćani and Peter's church (the oldest church in Serbia); 1986-Studenica Monastery, 2004 Decani Monastery, 2006 Gracanica Monastery, the Patriarchate of Pec and the church of Our Lady of Ljevis, and in 2007 – Empire palace, Felix Romuliana, near Gamzigrad.

هيئة التراث العالمي وضعت سبعة مناطق في صربيا تحت حمايتها :

عام 1979 مدينة ستاري راس , دير سوبوتشاني , و كنيسة بيتروف (اقدم كنيسة في صربيا) . في عام 1986 - دير ستودنيتسا , عام 2004 دير ديتشاني , علم 2006 دير غراتشانيتسا , بيتشكا باتريارشيا و كنيسة بوغوروديتسا ليفيتشكا وفي عام 2007 قصر الامبراطور فيليكس روموليانا من غامزيرغاد .

По законима Србије, школовање је сваком доступно под једнаким условима.

Основно школовање је обавезно и траје осам година. Деца у основну школу полазе са навршених 6 или 7 година. После основне школе, ученици настављају средње школовање,које траје 4 године.

Доситеј Обрадовић

دوسيتاي
اوبرادوفيتش

Више и високо образовање се реализује на: вишим школама, факултетима и уметничким академијама. Први покушај оснивања националног школства била је Велика школа из 1808, Друга Велика школа у Београду је отворена 1863, а трансформисана у Универзитет 1905.

Данас у Србији делује 7 државних и 7 приватних универзитета. Државни имају 84 факултета, а приватни 51 факултет. Постоји и пет самосталних приватних факултета ван универзитета. Универзитетски програми су прилагођени Болоњској декларацији, која предвиђа стицање диплома три нивоа: лиценца, мастер и докторат.

За редовно школовање, које се финансира из јавних прихода буџета Републике Србије, грађани не плаћају школарину. Припадници националних мањина имају право на образовање на свом језику, у складу са законом.

In accordance with the Serbian law, education is accessible to everyone under equal conditions.

Primary education is compulsory and lasts eight years. Children start elementary school at the age of 6 or 7 years. After elementary school, students continue to secondary education, which lasts 4 years.

Tertiary education is realized at colleges, universities and art academies. The first attempt of the foundation of national education was the Great School from 1808, the Second Great School was opened in 1863 and then transformed into the University in 1905.

Today in Serbia there are 7 state and 7 private universities. State universities include 84 faculties and private 51 faculties. There are also five independent private faculties outside the university. Universities' curriculum is adapted to the Bologna Declaration, which envisages the acquisition of diplomas of three levels: license, master and doctorate.

For regular education, which is funded from public revenues of the budget of the Republic of Serbia, the citizens do not pay tuition. Members of national minorities have the right to education in their language, in accordance with the law.

طبقاً للقانون في صربيا , الدراسة متاحة لكل المواطنين وبنفس الظروف . الدراسة الابتدائية الزامية ومدتها ثمانية سنوات , يقبل تسجيل الاطفال في المدارس الابتدائية اعتباراً من عمر 6 او 7 سنوات , بعد انتهاء المدرسة الاساسية (الابتدائية) يستمر الاطفال بالتعليم في المدارس المتوسطة , ومدتها اربعة سنوات .

التعليم العالي من خلال المدارس العليا والكليات والاكاديميات الفنية . اول محاولة لتأسيس مدرسة وطنية , كانت المدرسة الكبيرة عام 1808 , المدرسة الكبيرة الانية في بلغراد افتتحت عام 1863 ومن ثم تحولت الى جامعة عام 1905 . اليوم في صربيا تعمل 7 جامعات حكومية و 7 جامعات خاصة , تتضمن الجامعات الحكومية 48 كلية , اما الجامعات الخاصة فانها تتضمن 51 كلية . اضافة لوجود خمسة كليات خاصة ومستقلة خارج الجامعة . اما البرامج الجامعية فانها متوافقة مع التصريح البولوني , الذي يقر ان التعليم والحصول على الشهادات العليا يتم من خلال ثلاث درجات وهي : شهادة التصريح بممارسة العمل , درجة ماستر , والدكتوراة .

الدراسة النظامية , التي تمول من الدخل العام اي من ميزانية الجمهورية الصربية
المواطنون الصرب لا يدفعوا رسوم وتكاليف مقابل الدراسة , ابناء الاقليات العرقية لهم الحق في التعليم بلغتهم التي تخصهم . وذلك طبقاً لاحكام القانون .

نواك جوکوفيتش - најбољи тенисер

نوفاك دجوكوفيتش - افضل لاعب تنس

Популарни спортови у Србији су: фудбал, кошарка, ватерполо, одбојка, рукомет и тенис. Најуспешнији и најпопуларнији спортиста Србије је Новак Ђоковић, освајач десет гренд слем трофеја.

Popular sports in Serbia are: football, basketball, water polo, volleyball, handball and tennis. The most successful and most popular athlete of Serbia is Novak Djokovic, winner of ten Grand Slam trophies.

الرياضة الاكثر شعبية في صربيا هي : كرة القدم , كرة السلة , كرة الماء , الكرة الطائرة , كرة اليد , وكرة المضرب (كرة التنس) .
الرياضي الصربي الاكثر شهرة وشعبية في صربيا هو نوافك دجوكوفيتش.الذي تحصل على عشرة كؤوس غراند سليم.

Државни празници у Републици Србији су дефинисани Законом о државним и другим празницима у Републици Србији. Има их укупно 11 и трају 14 дана. Од тога је 6 нерадних и 5 радних празника.

Поред наведених празника, запослени имају право да не раде за одређене верске празнике, и то: Православци – на први дан крсне славе; Католици и припадници других хришћанских верских заједница – на први дан Божића и у дане Ускршњих празника према њиховом календару; Припадници исламске заједнице – на први дан Рамазанског бајрама и први дан Курбанског бајрама; Припадници јеврејске заједнице – на први дан Јом кипура.

National holidays in the Republic of Serbia are defined by the Law on State and Other Holidays in the Republic of Serbia. There are a total of 11 and they last 14 days. Out of these holidays there are 6 non-working and 5 working holidays.

In addition to these holidays, employees have the right not to work for certain religious holidays, in the following manner: Orthodox - on the first day of the family's patron saint, Catholics and members of other Christian religious communities - on the first day of Christmas and during the days of Easter according to their calendar, members of the Islamic community - on the first day of Eid al-Fitr and on the first day of Kurban Bayram; Members of the Jewish community - on the first day of Yom Kippur.

الاعياد الرسمية في جمهورية صربيا محددة بالقانون , منها الاعياد الوطنية ومنها الاعياد الدينية ففي جمهورية صربيا يحتفل ب 11 عيداً وتستمر هذه الاعياد لمدة 14 يوماً منها 6 ايام عطلة رسمية للدولة ومنها 5 اعياد ولكن دون عطلة عن العمل .

اضافة للاعياد كما هو مذكور اعلاه , للعاملين والموظفين الحق بعدم الذهاب للعمل في بعض ايام الاعياد الدينية وهي : - للارثودوكس - اليوم الاول من عيد القديسين , الكاثوليك والتابعين للمجتمعات الدينية المسيحية الاخرى - اليوم الاول من عيد ميلاد السيد المسيح عليه السلام وفي ايام اعياد الصليب حسب التقويم الخاص بهم . , التابعين للديانة الاسلامية - اليوم الاول من عيد الفطر وكذلك اليوم الاول من عيد الاضحى , اما تابعي الديانة اليهودية - اليوم الاول من يوم الغفران .

Србија је законом уредила управљање миграцијама, установила начела и одредила државни орган надлежан за управљање миграцијама и јединствени систем прикупљања и размене података у области управљања миграцијама.

Такође, законима је регулисала начела,услове и поступак за добијање и престанак азила као и положај, права и обавезе лица која траже азил и лица којима је признато право азила.

Serbia has legally regulated migration management, established principles and determined the state authorities responsible for migration management and a unique system of collection and exchange of data in the field of migration management.

Also, it has legally regulated the principles, conditions and procedures for granting and cessation of asylum and the status, rights and obligations of asylum seekers and persons who are granted asylum.

قامت صربيا بالترتيبات اللازمة من خلال القانون وبنوده بخصوص الهدرة , بينت وقرت المبادئ الرئيسة , وعينت الهيئة الحكومية الرسمية المسؤولة لادارة عملية الهجرة ونظمت برنامجاً لتجميع المعلومات وتبادلها في المجالات المختلفة لادارة عمليات الهجرة .

كذلك , نظم القانون الخطوط العريضة , شروط وطريقة الحصول على حق الهجرة او عدمه, وكذلك موقع , حقوق , والتزامات الاشخاص الطالبين للهجرة واللجوء اي الاشخاص الحاصلين على حق اللجوء .

ملاحق :

Карта Србије са граничним прелазима
Map of Serbia with border crossings

خارطة صربيا مع المعابر الحدودية

Гранични прелази

Међународни гранични прелази из Србије ка суседним земљама:

Ка Мађарској

ДРУМСКИ: Бачки Брег – Hercegszanto, Келебија – Томпа, Хоргош – Roszke

ЖЕЛЕЗНИЧКИ: Суботица – Kelebia, Хоргош – Roszke

РЕЧНИ: Бездан – Mohacs, Кањижа – Szeged

Ка Румунији

ДРУМСКИ: Наково – Comlosu Mare, Српска Црња – Jimbolia, Јаша Томић – Foeni,
Ватин – Moravita, Калуђерово – Najdas, Карагаш – Gura Vai

ЖЕЛЕЗНИЧКИ: Кикинда – Jimbolia, Вршац – Moravita

РЕЧНИ: Велико Градиште – Belobresca, Доњи Милановац – Svinita, Текија – Orsova,
Кладово – Turnu Severin, Прахово – Portile de Fior 1

Ка Бугарској

ДРУМСКИ: Мокрање – Брегово, Вршка Чука – Кула, Градина – Калотина,
Стрезимировци – Стрезимировци, Рибарци – Отоманци

ЖЕЛЕЗНИЧКИ: Димитровград – Драгоман

Ка Македонији

ДРУМСКИ: Голеш – Голема Црцорија, Прохор Пчињски – Пелинце, Прешево –
Табановце, Ђенерал Јанковић – Блаце, Глобочица – Јежинце

ЖЕЛЕЗНИЧКИ: Ђенерал Јанковић – Блаце

Ка Албанији

ДРУМСКИ: Ђафа Прушит – Zogai, Врбница – Morine

Ка Црној Гори

ДРУМСКИ: Чемерно – Чемерно, Јабука – Ранче, Гостун – Конатар, Вуча – Вуча,
Мехов Крш – Драченовац, Кула – Рожаје, Чакор – Чакор

ЖЕЛЕЗНИЧКИ: Пријепоље – Бијело Поље

Ка Босни и Херцеговини

ДРУМСКИ: Јамена – Јамена, Сремска Рача – Босанска Рача, Бадовинци – Попово
Поље, Трбушница – Шепак, Мали Зворник – Каракај, Љубовија –

Братунац, Бајина Башта – Скелани, Котроман – Вардишта, Увац – Рудо
ЖЕЛЕЗНИЧКИ: Сремска Рача – Бијељина, Мали Зворник – Каракај

Ка Хрватској

ДРУМСКИ: Бездан – Батина, Богојево – Ердут, Бачка Паланка – Илок, Нештин
– Илок, Сот – Принциповац, Љуба – Принциповац, Шид – Товарник,

Батровци – Бајакново

ЖЕЛЕЗНИЧКИ: Богојево – Ердут, Шид – Товарник

Унутрашњи гранични прелази

РЕЧНИ: Апатин, Нови Сад, Београд (Савско пристаниште)

АЕРОДРОМСКИ: Београд (Аеродром), Ниш, Приштина

Border crossings

International border crossing between Serbia and neighboring countries:

With Hungary

ROAD: Backi Breg – Hercegszanto, Kelebija – Tompa, Horgos – Roszke

RAIL: Subotica– Kelebia, Horgos – Roszke

RIVER: Bezdán – Mohacs, Kanjiza – Szeged

With Romania

ROAD: Nakovo – Comlosu Mare, Srpska Crnja – Jimbolia, Jasa Tomic – Foeni, Vatin – Moravita, Kaludjerovo – Najdas, Karatas – Gura Vai

RAIL: Kikinda – Jimbolia, Vrsac – Moravita

RIVER: VelikoGradiste – Belobresca, Donji Milanovac – Svinita, Tekija – Orsova, Kladovo – Turnu Severin, Prahovo – Portile de Fior 1

With Bulgaria

ROAD: Mokranje – Bregovo, Vrska Cuka – Kula, Gradina – Kalotina, Strezimirovci – Strezimirovci, Ribarci – Otomanci

RAIL: Dimitrovgrad – Dragoman

With Macedonia

ROAD: Goles – Golema Crchorija, Prohor Pcinjski – Pelince, Presevo – Tabanovce, Djeneral Jankovic – Blace, Globocica – Jezince

RAIL: Djeneral Jankovic – Blace

With Albania

ROAD: Cafa Prusit – Zogai, Vrbnica – Morine

With Montenegro

ROAD: Cemerno – Cemerno, Jabuka – Rance, Gostun – Konatar, Vuca – Vuca, Mehov Krs – Dracenovac, Kula – Rozaje, Cakor – Cakor

RAIL: Prijepolje – Bijelo Polje

With Bosnia and Herzegovina

ROAD: Jamena - Jamena, Sremska Raca – Bosanska Raca, Badovinci - Popovo Polje, Trbusnica - Sepak, Mali Zvornik - Karakaj, Ljubovija - Bratunac, Bajina Basta - Skelani, Kotroman - Vardista, Uvac - Rudo

RAIL: Sremska Raca - Bijeljina, Mali Zvornik - Karakaj

With Croatia

ROAD: Bezdán - Batina, Bogojevo - Erdut, Backa Palanka - Ilok, Nestin - Ilok, Sot – Principovac, Ljuba – Principovac, Sid - Tovarnik, Batrovci – Bajakova

RAIL: Bogojevo - Erdut, Sid – Tovarnik

Internal border crossings

RIVER: Apatin, Novi Sad, Belgrade (Sava port)

AIRPORT: Belgrade(Airport), Nis, Pristina

المعابر الحدودية

المعابر الحدودية الى خارج صربيا باتجاه الدول المجاورة

باتجاه المجر :

- الطرق البرية : باتشكي بريغ - هيرتسيغسزانتو, كيليبيا - تومبا- هورغوش-روزسكه
- طرق السكة الحديدية – القطارات : سوبوتيتسا - كيليبيا - , خورغوش – روزسكه .
- الطرق النهرية : بيزدان – موهاكس , كانيجا - سزيغيد .

باتجاه رومانيا

- المعابر البرية : ناكوفو - كزملوسو ماره, سربسكا تسرنيا – جيمبوليا, ياشا توميتش – فويني, فاتين – موغافيتا, كالودجيروفو – نايداس, كاراتاش– غورا فاي .
- معابر الخطوط الحديدية (القطارات) : كيكيندا , جيمبوليا , فرشاتس - مورافيتا
- المعابر النهرية : فيليمو غراديشته – بيلميريسكا , دونيي ملادينوفاتس – سفينيتل , تيكييا , اورسوبا , كلادوفو – تورنو سيفيرين , براخوفو – بورتيله دي فيورا I

باتجاه بلغاريا

- المعابر البرية : موكرانيه – بريغوفو , فرشكا تشوكا – كوبا , غرادينا – كالوتينا , ستريزيه يروفيتسي , ريبارتسي – اوتوماننتسي .

- معابر الخطوط الحديدية (القطارات) ديميتروف غراد – دراغومان

باتجاه ماكيندونيا

- المعابر البرية :غوليش - غوليمبا تسرتسوريا , بروخور بتشينيسكي – بيلينتسه , بريشيفو – تابانوفتسه , دجينيرال يانكوفيتش – بلاتسه , غلوبوتشيتسا– يجيتسا .
- معابر الخطوط الحديدية (القطارات) : دجينيرال يانكوفيتش – بلاتسه .

باتجاه البانيا

- المعابر البرية : تشافا بروشيت - زوغاي , فربنيتسا - مورينه

باتجاه الجبل الاسود

- المعابر البرية : تشيميرنو – تشيميرنو , يابوكا - رانتشه , غوستين كوناتار , فوتشا- فوتشا ميخوف كرش – دراتشينوفاتس , كولا - روجايه , تشاكور – تشاكور .
- معابر الخطوط الحديدية (القطارات) : بريبوليه – بيلو بوليه .

باتجاه البوسنه والهرسك

- معابر الخطوط البرية : يامينه – يامينه , سربسكا راتشا – بوسانسكا راتشا , بادوفينيتسي – بوبوفو بوليه ,

تربوشنيتسا - شيبك , مالي زفورنيك - كاراڪاي , ليوبوفيا - براتوناتس, باينا باشتا - سڪيلاني , كوترومان - فارديشتا , اوفاتس - رودو .

● معابر الخطوط الحديدية (القطارات) : سرمسكا راتشا - بيلينا , مالي زفورنيك - كاراڪاي .
باتجاه كرواتيا

● معابر الخطوط البرية : بيزدان - باتينا , بوغويفو - ايردوت , باتشكا بالانكا - ايلوك,نيشتين - ايلوك, سوت - برينتسيوفاتس, ليوبا - برينتسيوفاتس, شيد - توفارنيك, باتروفتسي باياكوفو .

● معابر الخطوط الحديدية (القطارات) : بوغويفو - ايردوت , شيد - توفارنيك .

معابر الحدود الداخلية :

● المعابر النهرية : اباتين , نوفي ساد , بلغراد (مرسى : سافسكو بريستانيشته)

● معابر المطارات : بلغراد (المطار) , نيش , بريشتينا .

СРПСКО-АРАПСКИ РЕЧНИК

القاموس

Основе

здрово - assalam alejkum -	السلام عليكم
до виђења - maa salama -	مع السلامة
добро јутро -	صباح الخير -
sabah elher naharukum saidid	نهاركم سعيد
добар дан (>12h) - masa el her -	مساء الخير
добро вече - masa el her -	تصبح على خير
лаку ноћ - tesbah ala haer -	لا
не - laa -	نعلم
да - naam -	شكرا»
хвала - šukran -	العفو
нема на чему - el afu -	من فضلك
молим вас - men fadlak -	في
има - Fii -	مافيش
нема - Ma fiš -	هل يوجد
да ли има...? - Hal južad -	اريد - بدي
хоћу - urid (bididi) -	لا اريد / ما بديش
нећу - la urid / ma bididiš -	اسمح لي
опростите - ismah li -	اسف
извините - asef -	مافيش مشكلة
нема проблема -	ماشي
mafiš muškila -	محتاج إل
у реду, важи - mašil haal -	رحلة سعيدة
треба ми - mehtadž -	
срећан пут - rihla saida -	

Новац

новац - flus -	فلوس
бесплатно - mažanan -	«مجانا
јефтино - rahis -	رخيص
скуп - ghali -	غالي
јефтинеје - arhas -	ارخص
најјефтинеје - elarhas -	الارخص
колико кошта? - bikam -	بكم
мењачница - sarrafa -	صرافة
банка - масраф - masraf (bank) -	مصرف - بنك

банкомат - makinat sarf flus -	ماكينة صرف فلوس
попуст - tenzil -	تنزيل
кусур - baki -	باقي
немам новца - ma indi fulus -	ماعندي فلوس

Кретање

путовање - rahil – safar -	رحيل - سفر
воз - kitar -	قطار
аутобус - hafila (bas) -	حافلة (باص)
аутомобил - sajara -	سيارة
такси - sajaret užra -	سيارة اجري
авион - tajara -	طيارة
пешке - mašijan -	ماشيا"
метро - mitro -	مترو
станица - mahatta -	محطة
станица бус. станица -	
mahattat hafila (utubis) -	محطة باصات
жел. станица - mahattat kitar -	محطة قطار
аеродром - mataar -	مطار
карта - tazkara -	تذكرة
најјефтинеја карта -	
arhas tazkira -	ارخص تذكرة
пут - tarik -	طريق
пут за... - tarik ila -	طريق الى
аутопут -	
tarik sari (autostrad) -	طريق سريع (اوتو ستراد)
раскрсница - mafrak turuk -	مفرق طرق
наплатна рампа -	
bauabet mukus -	بوابة مكوس
бензинска пумпа -	
mahattat benzin -	محطة بنزين
петља - tarik elifafi -	طريق التفافي
поћи - ghadara -	غادر
стићи - wasala -	وصل
чекај(те)! - istanna! -	استنى
стани(те)! - kif! -	قف
мапа - harita -	خريطة

Смештај

спавати - noom -	نوم
где могу да спавам? -	
ajna mumken an anam -	اين ممكن ان انام
кревет - serir -	سرير
соба - gurfa -	غرفة
хотел - fundok -	فندق
хостел - bejt šabab -	بيت شباب
приватан смештај -	
makan ikama has -	مكان اقامة خاص
најјефтинија соба - arhas gurfa -	ارخص غرفة
без купатила - bidun hammam -	بدون حمام
шатор - hajma -	خيمة
врећа за спавање - šantat noum -	شنطة نوم
покривач - batanija -	بطانية
двориште - hadika -	حديقة
на поду - ala alard -	على الارض

Простор

где? - ajna / fen -	اين
куда? - ila ajna / ala fen -	الى اين
овде - huna -	هنا
тамо - hunak -	هناك
близу - kariib -	قريب
далеко - baiid -	بعيد
поред - džanb -	جنب
испред - Amam -	امام
иза - Half -	خلف
лево - Šimal -	شمال
десно - Jamin -	يمين
право - Ala tul -	على طول

Место

град - medina -	مدينة
село - karja -	قرية
кућа / hoš - bejt -	بيت
центар - wasat -	وسط
улица - šari' -	شارع
трг - mejdan -	ميدان
улаз - madhal -	مدخل
излаз - hurudž -	خروج
граница - hudud -	حدود
мост - žeser -	جسر
плажа - šati' -	شاطئ
река - nahar -	نهار
море - bahar -	بحر
планина - džebel -	جبل
брдо - tel -	تل
пустиња - sahra' -	صحراء
црква - kenisa -	كنيسة
џамија - džami -	جامع
храм - ma'bad -	معبد
тврђава - kal'a -	قلعة
дворац - kasr -	قصر

Време

када? - emta -	امتى
сада - el an (hala) -	الان (هلاء)
пре - kabl -	قبل
после - ba'd -	بعد
јуче - ams -	امس
данас - aljourn -	اليوم
сутра - bukra -	بكرى
рано - bedri -	بدري
касно - muteahhar -	متأخر
дан - nahaar -	نهار
ноћ - lejł -	ليل
јутро - sabah -	صباح
вече - masa' -	مساء
сат - sa'a -	ساعة
минут - dakika -	دقيقة
недеља - usbu' -	اسبوع
месец - Šahar -	شهر
година - senna -	سنة
први - awwal -	اول
следећи / kadim - altali -	التالي
последњи - ahir -	الاخير
када полази? - amta jeteharrk? -	متى يتحرك
када стиже? - amta jesel? -	متى يصل
колико дуго? - kam jutawwel? -	كم يطول

колико је сати? - assa'a kam? -

Храна

храна - ta'am /akel -

јести - akell -

где могу да једем? - ajna akul? -

вода - Majja -

вода за пиће - majja lelšurb -

продавница - dukan -

пијаца - suk -

ресторан - mat'am -

хлеб - hubz -

месо - lahem -

воће - fakiha -

поврће - hudar -

со - melh -

шећер - sukkar -

супа - šuraba -

чај - šaj -

кафа - gahva -

млеко - halib -

сок - 'asir -

пиринач - rozz -

Здравље – хигијена -

alsaha - alnadafa - الصحة - النظافة

болестан - mariid -

бол - alam -

доктор - tabib -

апотека - sajdaliija -

лек - duva' -

лечење - iladž -

зубар - tabib asnan - musekkin -

против болова - ishal -

дијареја - imsak -

затвор - sidžn -

температура - suhuna -

упала - iltihab -

алергија - hasasija -

антибиотик -

الساعة كم

طعام / اكل

اكل

اين اكل

ميہ

ميہ للشرب

دكان

سوق

مطعم

خبز

لحم

فاكهة

خضرة

ملح

سكر

شوربا

شاي

قهوة

حليب

عصير

رز

mudadat hajavija -

улошци - mandil sihhi -

кондом - waki žensi -

тоалет папир - warak hammam -

сапун - sabun -

шампон - šambun -

марамице - mahrama -

WC - daurat mijah -

Папирологија

пасош - džauaz safar -

виза - ta'šira -

печат - hatem -

улазница - tazkarat duhul -

Разговор

ја/ти/он/она -

ana/anta/hua/hija -

انا / انت / هو / هي

име - ism -

اسم

како се зовеш? - ma hua ismak? -

ماهو اسمك؟

зовем се... - Ana ismi -

انا اسمي

драго ми је - Tašarafna -

تشرفنا

одакле си? - men ajna anta? -

من اين انت؟

како си? - Kajfa haluka? -

كيف حالك؟

добро - žajjed - kuajes -

جيد - كويس

посао - šugol -

شغل

студент - taleb -

طالب

школа - madrasa -

مدرسة

путник - musafer -

مسافر

муж/жена/дете -

zouž/zouža/tefl -

زوج / زوجة / طفل

брат/сестра - ah/uht -

اخ / اخت

пријатељ - sadiк -

صديق

држава - balad -

بلد

Србија - Serbia -

صربيا

Живели - Fi sahtak! -

في صحتك!

свиђа ми се - ju'žibuni -

يعجبني

не свиђа ми се - la ju'džibuni -

لا يعجبني

шта? - maza? (šu) -

ماذا؟ (شو)

ово/оно - hada? (hadak) -

هذا (هذاك)

зашто? - limaza ? (leeš) -	لماذا (لييش)	исто - nafsahu -	نفسه
разумем - fahem -	فاهم	различито - muhtalif -	مختلف
не разумем - muš fahim -	مش فاهم	старо - kadim -	قديم
знам - 'aref -	عارف	ново - žadid -	جديد
не знам - muš 'arif -	مش عارف	много - ktir -	كثير
и / или / али / ако -		мало - kkalil -	قليل
ua/au/laken/iza -	و / او / لكن / اذا	доста - kifaja -	كفاية
у помоћ! - sa'iduni! -	ساعدوني	превише - zijada -	زيادة
могу ли да сликам? -	هل ممكن التصوير ؟	džiddan - žedan -	جدا
hal mumken altaswir? -	في صحتك !	колико? - kam -	كم
Живели! - Fi sahatak! -	هنيئاً	брзо/полако -	
пријатно - hani'an -		bisuraa/šuaaj šuaaj -	"بسرعة / شوي شوي , مهلا"

Описи

Добро/лоше - žajed/sajjee -	جيد / سيء	0 - sefer -	صفر
Лепо/ружно - žamil/kabih -	جميل / قبيح	1/2 - nsef -	نصف
мало - ssagir -	صغير	1 - wahad -	واحد
велико - kabir -	كبير	2 - itnen -	اثنين
једноставно - basit -	بسيط	3 - talata -	ثلاثة
компликовано - muaakkad -	معقد	4 - arba'a -	اربعة
близу - kkarib -	قريب	5 - hamsa -	خمسة
далеко - baa'id -	بعيد	6 - sitta -	ستة
отворено - maftuh -	مفتوح	7 - sab'a -	سبعة
затворено - muglak -	مغلق	8 - tamanija -	ثمانية
могуће - mumken -	ممکن	9 - tesaa -	تسعة
немогуће - meš mumkin -	مش ممكن	10 - ašara -	عشرة
дозвољено - masruh -	مسموح	20 - išrin -	عشرين
зобрањено - mamnu' -	ممنوع	50 - hamsin -	خمسين
хладно - bared -	بارد	100 - maah -	مائة
топло - dafi -	دافئ	200 - miatejn -	مئتين
вруће - sahen -	ساخن	500 - hamsumijah -	خمسمائة
моје - lii -	لي	1.000 - alf -	الف
твоје - laka -	لك	1.000.000 - malion -	مليون
његово/њено - lahu/laha -	له / لها		

Бројеви

